

نمایندگان مجلس هفتم و کارشناسان
اقتصادی از تورم می‌گویند:

افزایش عرضه؛ حلقه مفقوده در کنترل تورم

اشاره

سیر صعودی تورم از سال‌های گذشته تاکنون و بی‌نتیجه ماندن تمام راهکارها و برنامه‌ها برای کنترل نرخ دو رقمی آن، این مقوله را به یکی از دغدغه‌های جدی اقتصاد کشور بدل کرده است، تا جایی که اوج گرفتن این بحران به ویژه در سال گذشته سبب شد تا صاحب نظران اقتصادی کشور در این مدت، بارها نگرانی خود را از بابت رشد بی‌رویه نرخ تورم و افزایش قیمت اقلام مصرفی روزانه مورد نیاز مردم و نبود هماهنگی میان نقدینگی و تولید در اقتصاد کشور اعلام کنند.

در همین بین، توجه به تازه‌ترین گزارش صندوق بین‌المللی پول از دورنمای اقتصاد جهان، خالی از فایده نخواهد بود و شاید تلنگری باشد تا بیشتر به عواقب عمیق‌تر شدن هر روزه این بحران توجه شود.

براساس این گزارش، نرخ تورم ایران در سال ۱۳۸۷ به حداقل ۲۰/۷ درصد خواهد رسید که بالاترین رقم در میان ۱۵ کشور خاورمیانه و پنجمین نرخ بالای تورم در میان کشورهای جهان است.

بر این منوال، نرخ تورم ایران در سال ۱۳۸۷ بالاترین میزان خود را در دهه اخیر تجربه خواهد کرد و این شرایط نشانگر وخامت وضعیت اقتصادی ایران در مقایسه با کشورهای منطقه است و رفع این مشکل سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت اجرایی پر قدرتی نیاز دارد تا بتواند هماهنگی لازم میان حجم پول در گردش و عرضه خدمات و کالاها را ایجاد کند.

به همین منظور و برای بررسی قوی‌ترین علل سیر صعودی تورم در سال‌های اخیر و راهکارهای مقابله با آن، نظر چند تن از صاحب نظران و فعالان اقتصادی کشور را جویا شدیم که در پی از نظراتان می‌گذرد.

حجت الاسلام محمد شاهی عربلو، رییس

کمیسیون اقتصادی مجلس هفتم شورای اسلامی و رییس هیات تحقیق و تفحص از بانک‌های کشور، نخستین مقوله موثر در نرخ تورم کشور را قانون بودجه کشور می‌داند و معتقد است در قانون بودجه به ویژه از سال ۱۳۸۴، چند عامل تورمزا تشدید شد که نخستین عامل، افزایش برداشت از حساب ذخیره ارزی بود تا جایی که می‌توان گفت، کل درآمد نفت را با وجود اینکه در چند سال اخیر چند برابر شده است، هزینه کرده‌ایم و اکنون در حساب ذخیره ارزی همان مقداری باقی مانده که در سال ۱۳۸۳ موجود بود و باقی خرج شده است و همین مساله سبب دامن زدن به عامل دوم یعنی رشد نقدینگی در جامعه شد که در نتیجه آن، پایه پولی کشور دو برابر افزایش یافت و این زنگ خطر دیگری برای اقتصاد کشور بود و آثار تورمی همین مساله امروز به طور کامل مشهود است.

به گفته شاهی عربلو، مساله دیگر نیز در قانون بودجه، افزایش دو برابری (و یا حتی بیشتر از دو برابر) بودجه‌های عمرانی کشور بود و از آنجایی که انجام طرح‌های عمرانی نیاز به مصالح مختلفی دارد، ناخواسته تفاوت میان میزان عرضه و تقاضا در کشور تشدید شد و هیچ کنترلی نیز وجود نداشت و همین شرایط باعث شد تا کنترل قیمت‌ها نیز از دست برود و اکنون فشار دولت برای کنترل قیمت‌ها معنا و مفهومی ندارد زیرا کنترل قیمت‌ها به این شیوه امکان پذیر نیست و دولت باید عرضه و تقاضا را کنترل کند و تنها در این صورت است که قیمت‌ها کنترل می‌شود اما تنها ایجاد فشار بر روی قیمت نتیجه معکوس خواهد داشت و سبب رهایی قیمت می‌شود.

وی می‌افزاید: مساله مهم دیگر در افزایش تورم، سردرگمی در مدیریت اقتصاد کشور بود که در نتیجه آن به جای ایجاد تعادل در عرضه و تقاضا به کنترل قیمت‌ها فشار وارد شد و طرح تثبیت قیمت‌ها مطرح شد که هیچ نتیجه مثبتی در پی نداشت زیرا این کار تنها در چند کالای خاص و ممتاز به صورت اقلام دستوری دولت موثر خواهد بود و آن هم تنها با اعمال سیاست‌های یارانه‌ای امکان پذیر است و در حقیقت دولت اگر بخواهد از کنترل عرضه و تقاضا ناامید شود، هیچ چاره‌ای جز استفاده از ابزار یارانه ندارد، زیرا نمی‌تواند بر بازار دنیا تسلط پیدا کند و یارانه نیز از جمله دلایل تورمی در کشور است و با وجود اینکه کنترل قیمت می‌کند اما آثار تورمی آن غیرقابل انکار است.

رییس کمیسیون اقتصادی مجلس هفتم شورای اسلامی پیشنهاد می‌کند، برای حل معمای تورم باید چند مورد را اصلاح کنیم یعنی نخست، از

عوامل سردرگمی در مدیریت بازار پولی محسوب می‌شود، از این رو مرزهای بازار پولی باید باز باشد و در کنار آن به سیستم بانکی کشور اختیار بدهیم تا از پول‌های سرگردان در دنیا که با سودهای نازلی حاضر به سرمایه‌گذاری با مدیریت خود در کشورهای دیگر هستند، استفاده کند.

به گفته رییس هیات تحقیق و تفحص از بانک‌های کشور، باید شرایط اقتصادی را تامین کنیم که دارای امنیت سرمایه‌گذاری باشد تا بتوانیم پول‌های سرگردان دنیا را به سوی کشور هدایت کنیم و به این وسیله میزان عرضه را در کشور افزایش دهیم.

شاهی عربلو همچنین عقیده دارد که نقدی کردن یارانه‌ها اثری در افزایش تورم ندارد بلکه حتی می‌تواند در کاهش آن نیز موثر باشد زیرا یارانه غیرمستقیم به طور مثال مانند بن کالا، سبب ایجاد ریخت و پاش در ارایه کالا می‌شود و پرداخت غیرنقدی یارانه سه اثر منفی در جامعه دارد: نخست اینکه سبب افزایش تقاضا در جامعه می‌شود و دیگر اینکه شفاف نیست و فرد نمی‌داند حقش چقدر است و اثر سوم نیز این است که یارانه غیرنقدی سبب ایجاد رانت برای برخی افراد می‌شود، اما در پرداخت نقدی این مشکلات وجود ندارد.

نماینده شهر رباط کریم در مجلس هفتم شورای اسلامی، همچنین در مورد تاثیر اقتصاد دولتی در افزایش نرخ تورم عقیده دارد، اقتصاد دولتی و یا غیردولتی در مدیریت اثر گذار است، به این معنی که تجربه ثابت کرده است که دولت‌ها مدیران خوبی نیستند و نباید تصدی‌گری کنند و تجربه مدیریت دولتی هیچگاه تجربه موفقی نبوده است زیرا تمرکز و بزرگ شدن مدیریت را به دنبال خواهد داشت، اما زمانی که اقتصاد در دست بخش خصوصی است، اقتصاد در میان آحاد جامعه تقسیم می‌شود اما اقتصاد با مدیریت دولتی تنها یک مدیر دارد، بنابراین بزرگ شدن مدیریت و سنگین شدن وظایف مدیر موجب می‌شود تا مدیریت به خوبی اعمال نشود که خود آثار تورمی در جامعه به دنبال خواهد داشت که فرار سرمایه و از بین رفتن زمینه رقابت در اقتصاد از نمونه‌های این آثار هستند، زیرا همانطور که عرضه و تقاضا برای کنترل قیمت‌ها مهم است، رقابت هم برای توسعه اقتصادی رکن است اما در مدیریت دولتی هم کنترل عرضه و تقاضا امکان پذیر نیست و هم رقابت از بین می‌رود و در این حالت بخش خصوصی از صحنه خارج خواهد شد.

وی درخصوص نقش اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در کنترل تورم اعتقاد دارد: اتاق بازرگانی امروزه در دنیا یکی از ارکان مهم اقتصادی به شمار می‌آید و در حقیقت رابطی میان

✓ رییس کمیسیون اقتصادی مجلس: اتاق بازرگانی امروزه در دنیا یکی از ارکان مهم اقتصادی به شمار می‌آید و در حقیقت رابطی میان بازار و اقتصاد درهای باز و دولت است که می‌تواند مشاور بسیار خوبی برای دولت در کنترل عرضه و تقاضا و همچنین ایجاد رقابت و اجرایی کردن اصل ۴۴ قانون اساسی و تبدیل اقتصاد دولتی به خصوصی باشد در حالی که تاکنون فشارهای دولتی و اقتصاد دولتی مانع از اجرای آن شده و مجال کار را برای اتاق بازرگانی و صنایع و معادن محدود کرده است.

سردرگمی مدیریتی درآییم و برای ساماندهی ساختار مدیریت اقتصاد کشور برنامه‌ریزی دقیق کنیم و سپس در چارچوب آن برنامه ساماندهی شده عرضه و تقاضا را در کشور کنترل کنیم.

شاهی عربلو تاکید می‌کند که باید توجه کرد که کاهش قیمت‌ها بدون تثبیت قیمت‌ها امکان پذیر نیست و تثبیت قیمت و کاهش آن نیز تنها با ایجاد توازن میان عرضه و تقاضا امکان پذیر است و قیمت‌ها باز گردانده خواهد شد، بنابراین به طور حتم باید میزان عرضه را افزایش دهیم که برای آن نیز راهکارهای مختلفی وجود دارد.

به طور مثال، تسهیلات در کشور ما رانت محسوب می‌شود در حالی که پول‌های سرگردان در دنیا زیاد است که تنها به دنبال مشتری و فرصت مناسب هستند بنابراین ما حتی اگر شده قانون اساسی را اصلاح کنیم، باید مرز بازار پولی را بشکنیم، زیرا مرزبندی بازار پولی، خود یکی از

✓ ناصر عاشوری:

**در اقتصاد دولتی رقابت وجود ندارد
اما در اقتصاد خصوصی رقابت هست.**

**از سوی دیگر، زمانی که بخش
خصوصی کالا تولید می‌کند، برای
جلوگیری از خواب سرمایه خود به
حداقل سود کفایت کرده و همزمان
به تنوع تولید و کیفیت محصولات
توجه می‌کند. اما در دولت اینگونه
نیست زیرا دولت به هر حال حتی در
صورت فروش نرفتن محصول تولید
شده خود، ضرر نخواهد کرد و اگر
ضرری هم ایجاد شود، متوجه
بیت‌المال خواهد بود.**

این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس هفتم شورای اسلامی اعتقاد دارد، هر چه حجم نقدینگی در جامعه افزایش یابد، اقتصاد کشور بیمارتر خواهد شد، بنابراین دولت باید ساز و کارهایی ایجاد کند که براساس آنها عرضه، تقاضا و بازار را کنترل کرده و از رشد تصاعدی تورم جلوگیری کند تا تورم به صورت طبیعی و با شیبی بسیار کند حرکت کند.

وی تاکید دارد که تیم اقتصادی دولت باید تصمیم‌هایی بگیرد و ساز و کارهایی را مشخص کند تا مردم از مشکلات فعلی زندگی رها شوند. عاشوری درخصوص طرح نقدی کردن یارانه‌ها معتقد است، از آنجایی که دولت به لحاظ تسهیلات سیستماتیک نمی‌تواند خوب عمل کند در نتیجه موفق به توزیع عادلانه یارانه‌ها نخواهد شد.

به گفته وی، این کار باید در یک زمان بندی مشخص حذف شود اما نیاز به مطالعه و کارشناسی دارد و در ابتدا نیز باید آزمایشی انجام شود. به طور مثال، امسال که مجلس تصویب کرد بن کالا به افراد نیازمند جامعه داده شود، این طرح به درستی انجام نشد و به دست نیازمندان نرسید و دولت شبکه و نظارت کاملی برای توزیع بن کالا و خدمات و پول نقد ندارد بنابراین باید به طور کامل مشخص کند که اگر قصد توزیع نقدی یارانه‌ها را دارد، براساس چه ساز و کاری این توزیع را انجام خواهد داد؟ تا حتی از کسی ضایع نشود و باید توجه شود که اگر قصد یکپارچه سازی است، این کار باید با برنامه بسیار دقیق صورت گیرد زیرا نمی‌شود در حالی که چند قیمتی در جامعه وجود دارد، یارانه‌ها را حذف کرد. نکته مهم تر این است که در تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌ها نکته اصلی مورد توجه باید رضایت‌مندی مردم باشد تا هم عدالت و هم قوانین مصوب خوب اجرا شود و برای این هدف به مجریان قوی نیاز است به طور مثال تجربه سهمیه بندی بنزین برای ما بسیار گران تمام شد و متوجه شدیم که بی‌توجهی به این مسائل سبب بروز چه مشکلاتی در جامعه مانند نارضایتی مردم، گرانی، و سیاست‌های چند گانه شد.

نماینده مردم فومن و شفت درمجلس هفتم شورای اسلامی همچنین درخصوص تاثیر اقتصاد دولتی بر تشدید تورم می‌افزاید: در اقتصاد دولتی رقابت وجود ندارد و تنها انحصار است اما در اقتصاد خصوصی رقابت هست و در تولید، کیفیت و قیمت رقابت مثبت وجود دارد. از سوی دیگر، زمانی که بخش خصوصی کالا تولید می‌کند، برای جلوگیری از خواب سرمایه خود به حداقل سود کفایت می‌کند و همزمان به تنوع تولید و کیفیت محصولات توجه می‌کند. اما در دولت اینگونه

بازار و اقتصاد درهای باز و دولت است که می‌تواند مشاور بسیار خوبی برای دولت در کنترل عرضه و تقاضا و همچنین ایجاد رقابت و اجرایی کردن اصل ۴۴ قانون اساسی و تبدیل اقتصاد دولتی به بخش خصوصی باشد در حالی که تاکنون فشارهای دولتی و اقتصاد دولتی مانع از اجرای آن شده است و مجال کار را برای اتاق بازرگانی و صنایع و معادن محدود کرده است.

رییس کمیسیون اقتصاد مجلس هفتم شورای اسلامی درخصوص تئوری حذف سه صفر از پول ملی برای کاهش تورم می‌گوید: انجام این کار بی‌تاثیر نخواهد بود، زیرا زمانی که سه صفر برداشته می‌شود در حقیقت موجب می‌شود تا نشر اسکناس از این وسعت عظیم فعلی که بسیار هزینه‌زا است، نجات یابد و از سوی دیگر، حمل پول امروزه یکی از پرهزینه‌ترین کارها است که به آن توجهی نمی‌شود.

حذف سه صفر از پول ملی سبب سالانه هزاران میلیارد تومان کاهش هزینه می‌شود که به طور حتم می‌تواند در کنترل تورم نیز موثر باشد.

از سوی دیگر، ناصر عاشوری، نماینده فومن و شفت و عضو کمیسیون اقتصادی مجلس هفتم شورای اسلامی نیز در مورد تورم می‌گوید: خود مقوله تورم آثاری در جامعه ایجاد می‌کند که آن آثار عامل دوباره افزایش نرخ تورم هستند اما بخشی از تورم در نتیجه شاخص‌های بین‌المللی است که شاید طبیعی به نظر برسد اما علت اصلی تورم ایجاد نقدینگی در کشور است زیرا در سال‌های اخیر نقدینگی به دلایل مختلف به حدود سه برابر افزایش یافته است و هر چقدر نقدینگی ریال زیاد شود، به همان اندازه ارزش پول ملی پایین می‌آید و برای خرید یک کالا باید چند برابر ریال پرداخت کنیم و سیاست‌های دولت و تیم اقتصادی دولت نیز نتوانست حجم نقدینگی را در جامعه حفظ کند و ارزش پول ملی را ثابت نگه دارد.

وی می‌افزاید: بحث دیگر درباره علت تورم بحث عرضه و تقاضا است؛ در حقیقت هر کالایی که در جامعه به اندازه نیاز جامعه تولید نشود، تقاضا برای خرید آن افزایش می‌یابد و افراد سودجو نیز قیمت آن را به مراتب افزایش می‌دهند.

عاشوری عقیده دارد، در علم اقتصاد بحثی وجود دارد که براساس آن تورم و افزایش قیمت کالا در هر صورت و در هر کالایی حالت چسبندگی دارد به این معنی که وقتی قیمت کالایی بالا رفت، پایین آوردن آن مشکل است اما در مقوله‌های مختلف این مساله متفاوت است. به طور مثال، در بحث مسکن و افزایش بی‌رویه قیمت آن دو علت نقش داشت: اول، تصمیم اشتباه دولت بود و اینکه برای خرید خانه‌های موجود و قدیمی ۱۸ میلیون

✓ دکتر مهدی تقوی:
سیاست‌های نادرست اقتصادی
عمده‌ترین عامل بروز تورم در جامعه
است زیرا بر بازار بورس تاثیر
می‌گذارد و دیگر اینکه بانک‌ها در
کارهای تولیدی سرمایه‌گذاری
نمی‌کنند در صورتی که باید برای
کارها و طرح‌های تولیدی تسهیلات
تامین سرمایه‌ارایه کنند. از سوی
دیگر، آنچنان که باید از بخش
خصوصی حمایت نمی‌شود و گر چه
بخش خصوصی از ابتدای صنعتی
شدن ایران در سال ۱۳۴۰ وجود
داشته و با تعرفه‌های بالا از آن
حمایت شده اما هنوز نتوانسته روی
پای خود بایستد و کارآیی
لازم را ندارد.

اعلام نرخ تورم، بانک مرکزی مرجع است و شاخص‌های بانک مرکزی کلی است، اما ممکن است که تعداد کالاها کم در نظر گرفته شود و یا وزن آنها قدیمی باشد بنابراین امکان دارد مشکلاتی در محاسبه بانک مرکزی وجود داشته باشد و من در همین خصوص پیشنهاد کردم شاخص‌هایی برای شهرهای بزرگ، شهرهای کم جمعیت و روستاها به طور جداگانه معین و تعریف شود.

این استاد دانشگاه علامه طباطبایی می‌افزاید: مشکل اصلی در بروز تورم از طرف تقاضا نیست بلکه از طرف عرضه است زیرا در اقتصاد ایران میزان تولید کم است و مقدار زیادی از کالاهای داخلی محتوای وارداتی دارد و از سوی دیگر، نرخ ارز نیز افزایش یافته و به همان مقدار هزینه‌های تولید نیز بیشتر شده است بنابراین به سبب اینکه کمبود تولید در داخل کشور با واردات تامین می‌شود و واردات نیز گران است، نرخ تورم کشورهای صادر کننده وارد اقتصاد کشور می‌شود. وی معتقد است: در صورتی که دولت بدانند چطور در اقتصاد دخالت کند و سیاست‌های اقتصادی را چگونه پیش ببرد و به وسیله گرفتن مالیات از ثروتمندان و دادن یارانه به فقرا توزیع ثروت کند، اقتصاد دولتی نیز عملکرد مطلوبی خواهد داشت اما بنگاه‌ها نباید در اقتصاد دولتی در دست دولت باشد زیرا کارآیی دولت کمتر از کارآیی بخش خصوصی است، به علت اینکه بخش خصوصی انگیزه سود دارد و دولت این انگیزه را ندارد، بنابراین دولت تنها باید یک سری از صنایع استراتژیک را مدیریت کند و صنایع دیگر را به بخش خصوصی واگذار کند اما این واگذاری‌ها نباید شتابزده باشد و کارآیی لازم را نداشته باشد.

از سوی دیگر، بخش خصوصی در حال حاضر به علت برخی مسایل مانند محدودیت در استفاده از منابع، توانایی لازم را ندارد.

تقوی می‌افزاید: سیاست‌های نادرست اقتصادی عمده‌ترین عامل بروز تورم در جامعه است زیرا بر بازار بورس تاثیر می‌گذارد و دیگر اینکه بانک‌ها در کارهای تولیدی سرمایه‌گذاری نمی‌کنند در صورتی که باید برای کارها و طرح‌های تولیدی تسهیلات تامین سرمایه‌ارایه کنند. از سوی دیگر، آنچنان که باید از بخش خصوصی حمایت نمی‌شود و گر چه بخش خصوصی از ابتدای صنعتی شدن ایران در سال ۱۳۴۰ وجود داشته و با تعرفه‌های بالا از آن حمایت شده اما هنوز نتوانسته روی پای خود بایستد و کارآیی لازم را ندارد.

وی اعتقاد دارد، در کشورهای دیگر زمانی که تقاضا بالا می‌رود و براساس آن، قیمت‌ها نیز افزایش می‌یابد. میزان عرضه نیز در واکنش به وضعیت موجود افزایش پیدا می‌کند اما مشکل

نیست، زیرا دولت به هر حال حتی در صورت فروش نفتن محصول تولید شده خود، ضرر نخواهد کرد و اگر ضرری هم ایجاد شود، متوجه بیت‌المال خواهد بود، همچنین چون در اقتصاد دولتی انگیزه وجود ندارد و سود و زیان کسی مطرح نیست، رقابت معنایی ندارد.

عاشوری طرح حذف سه صفر از پول ملی را در کاهش تورم موثر نمی‌داند و معتقد است به نظر نمی‌رسد حذف سه صفر از پول ملی تاثیری در کاهش تورم داشته باشد و تنها تاثیر آن در صرفه جویی در چاپ اسکناس است زیرا در اروپا سرانه اسکناس برای هر نفر ۱۳ تا ۱۴ برگ است اما این رقم در ایران به ۱۰۰ برگ می‌رسد و این نشان می‌دهد که ایران ۱۰ برابر دنیا اسکناس چاپ می‌کند. بنابراین، با حذف سه صفر از پول در هزینه چاپ اسکناس صرفه جویی می‌شود و از سوی دیگر، داد و ستدها نیز ساده‌تر انجام خواهد شد. اما برای کاهش و کنترل تورم باید نقدینگی در جامعه در حد استاندارد باشد و وقتی نقدینگی چند برابر می‌شود، نوع اسکناس تفاوتی ندارد و چاپ اسکناس درشت تر تنها مشکلات اداری را حل می‌کند.

به عقیده این عضو کمیسیون انرژی مجلس هفتم شورای اسلامی، یکی از عوامل اصلی تورم در جامعه چک پول‌ها هستند که سبب بی‌انظباطی مالی در جامعه شده‌اند زیرا نه پول هستند و نه چک اما حجم نقدینگی را چند برابر کرده‌اند. اما حذف سه صفر از پول ملی می‌تواند مبنای ریال را تغییر دهد و تومان یا هر اسم دیگری داشته باشد اما باید توجه کرد که عوض کردن ساختار پولی نیز نیاز به مطالعه و کار کارشناسی دارد، اما مطلب مهم‌تر این است که اصول و مبنا و فلسفه مباحث اقتصادی در جامعه حفظ شود و چالش ایجاد نشود زیرا سبب تزلزل و نبود ثبات اقتصادی و ایجاد تورم می‌شود.

به اعتقاد وی، اتاق بازرگانی و صنایع و معادن وظیفه بسیار بزرگی در این بین دارد، زیرا بحث عرضه و تقاضا و تنظیم بازار به اتاق بازرگانی باز می‌گردد و اجرای قوانین نیز بر عهده اتاق بازرگانی است به این معنی که اتاق بازرگانی می‌تواند اعمال مدیریت کند تا کالاهایی که در کشور دچار کمبود می‌شوند، به موقع تامین شود و همچنین برای کالاهایی که فروش نرفته‌اند نیز باید به صورت بازاریابی و مشتری مداری و ایجاد زمینه صادرات برنامه ریزی کند و اتاق بازرگانی می‌تواند سیاست اقتصاد کشور را از سمت دولتی به سمت بخش خصوصی سوق دهد بنابراین نقش بسیار حساسی در تنظیم بازار و کنترل آن دارد.

وی همچنین در زمینه میزان سود بانکی معتقد است که تعیین سود بانکی نباید دستوری باشد زیرا

اقتصاد به سمت سود می‌رود و میزان سود بانکی اکنون یکی از زمینه‌های بروز مشکلات و اختلاف نظرها است و حتی این مساله سبب شده است که دولت اعضای تیم اقتصادی خود را تغییر دهد. بنابراین، سود باید براساس نیاز و درخواست‌های جامعه تعیین شود تا بخش خصوصی جای خود را در اقتصاد کشور پیدا کند.

اکنون میزان تفاوت سود ۱۲ درصدی بانک‌های دولتی و سود ۲۳ درصدی بانک‌های خصوصی خود سبب ایجاد فساد در سیستم بانکی کشور شده است. بنابراین، اگر هدف این است که سود بانکی یک رقمی شود، باید به دنبال راهکار مناسب انجام آن بود و به صورت دستوری و امری کاهش دادن آن شیوه خوبی نیست زیرا باید توجه کرد که راهکار اتخاذ شده به مردم ضرری نزنند و ایجاد فساد نکنند.

دکتر مهدی تقوی استاد اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی نیز در خصوص تورم می‌گوید: در

در زندگی اقشار مردم، تورم بسیار کمتر از نرخ واقعی آن اعلام شود و همین مساله سبب شد تا مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی سال گذشته انتقاد جدی نسبت به اعلام نرخ تورم از سوی بانک مرکزی داشته باشد و این مرکز در آن زمان که حدود هفت ماه پیش بود، تورم کشور را بالای ۲۴ درصد اعلام کرد.

به عقیده وی، افزایش تورم بستگی به سیاست‌های دولت در طول سال دارد و اگر دولت قصد داشته باشد سیاست‌های انبساطی را که در پیش گرفته، ادامه دهد و نتواند انضباط مالی را در بخش بودجه و سیاست‌های پولی را در کنترل نقدینگی اعمال کند، نرخ تورم بالای ۲۴ درصد به حدود ۳۰ درصد در سال ۱۳۸۷ خواهد رسید.

دکتر قنبری می‌افزاید: تورم به طور کلی تحت تاثیر چند عامل است که نخستین آنها طرف تقاضا است، به این معنا که هر زمان تقاضا افزایش یابد نرخ تورم نیز به دلایل مختلف از جمله سیاست‌های انبساطی و بی‌انضباطی‌های مالی و کمبود کالا افزایش خواهد یافت.

همچنین، اگر در بخش عرضه، هزینه‌ها مانند هزینه مواد اولیه و دستمزدها بالا رود، قیمت کالای تولید شده گران می‌شود و همین شرایط که در اثر تصمیمات نادرست دولت و مسوولین ایجاد شده، سبب ناامنی اجتماعی و اقتصادی در جامعه شده و تحت عنوان عوامل روانی مطرح می‌شوند، بنابراین اگر کشوری دارای نظم و آرامش نباشد و در حال تنش‌های مختلف بوده و ثبات تصمیم‌گیری نداشته باشد، دچار تورم و افزایش نقدینگی در جامعه خواهد شد.

به گفته وی، بحث نقدی کردن یارانه‌ها نیز از گذشته در اقتصاد کشور مطرح بوده است و از نظر تئوریک می‌تواند کار درستی باشد اما باید به صورت صحیح اجرا شود به این معنی که گروه‌های هدف آن مشخص بوده و یارانه‌ها هدفمند باشند.

اما در شرایط فعلی که دولت توان شناسایی گروه‌های هدف را ندارد و هدفمند کردن یارانه‌ها برای او ممکن نیست، انجام این عمل تنها سبب دامن زدن به نقدینگی در جامعه و در ادامه آن، تورم خواهد شد.

وی اقتصاد دولتی را از عوامل تورم می‌داند و می‌گوید: به سبب اینکه بخش عمده اقتصاد کشور متکی به درآمد نفتی است، عمده تورم در جامعه به علت رفتار دولت و دخالت آن در اقتصاد و تصمیم‌های نادرست که مبتنی بر اصول علم اقتصاد نیست و کار کارشناسی درخصوص آن انجام نشده است، رخ می‌دهد.

به گفته وی، یکی دیگر از اشکال‌های عمده اقتصادی تنظیم بودجه کشور به صورت سطحی و

✓ دکتر علی قنبری:
به سبب اینکه بخش عمده اقتصاد کشور متکی به درآمد نفتی است، عمده تورم در جامعه به علت رفتار دولت و دخالت آن در اقتصاد و تصمیم‌های نادرست که مبتنی بر اصول علم اقتصاد نیست و کار کارشناسی درخصوص آن انجام نشده است، رخ می‌دهد. دولت باید دست خود را از اقتصاد و تعیین سود بانکی کوتاه کند و همین که امروز با کاهش دستوری سود بانکی شاهد این هستیم که تورم به بالای ۲۰ درصد رسیده، نشان دهنده این است که تصمیم‌ها از استدلال و اندیشه اقتصادی قوی برخوردار نیستند.

رسمی منتشر می‌شود و البته ایرادها و اشکال‌هایی به آن وارد است و بسیاری معتقد هستند که آمار اعلام شده از سوی بانک مرکزی با واقعیت تفاوت دارد و درست محاسبه نمی‌شود و براساس اعلام بانک مرکزی، آمار تورم اسفندماه سال ۱۳۸۶ نسبت به اسفند ماه سال ۱۳۸۵ به میزان ۲۲/۵ درصد بالا رفته است اما معدل تورم در سال گذشته ۱۸/۴ درصد بوده است که این میزان تورم در ۱۰ سال اخیر بی‌سابقه بوده است و روندی به شدت صعودی داشته و تاثیر نامطلوبی بر زندگی مردم و اقشار آسیب پذیر داشته است.

بحث دیگری که در اعلام نرخ تورم در جامعه و میان دانشگاه‌ها و صاحب نظران اقتصادی مطرح است، این است که بانک مرکزی آمار تورم را به صورت درست محاسبه نمی‌کند زیرا برخی افزایش قیمت‌ها را به ویژه در بخش مسکن در نظر نمی‌گیرند و همین شرایط سبب شده است تا به رغم افزایش قابل توجه بخش مسکن و تاثیر آن

اصلی اقتصاد ما این است که این اتفاق در کشور نمی‌افتد به این معنی که تنها میزان تقاضا و قیمت‌ها رشد می‌کند اما در میزان عرضه تغییری ایجاد نمی‌شود.

به اعتقاد دکتر تقوی، حذف سه صفر از پول ملی تغییری در نرخ تورم ایجاد نخواهد کرد زیرا پول ملی ربطی به تورم ندارد و در صورت حذف سه صفر تنها واحد پول تغییر می‌کند اما روی ارزش پول اثری نمی‌گذارد. ولی هر زمان که تورم هست، ارزش پول ملی کاهش می‌یابد زیرا با مقدار معینی پول امکان خرید کالای کمتری وجود دارد. همچنین، وقتی ارزش پول کمتر از کشورهای دیگر است، قدرت خرید نیز کمتر است. بنابراین، زمانی که واحد پول کوچک است، تعداد بیشتری اسکناس باید برای خرید یک کالای کوچک پرداخت شود از این رو، باید چک پول چاپ شود که آن نیز هزینه بر است به همان نسبت هر چقدر اسکناس بیشتر مصرف شود، فرسودگی آن افزایش می‌یابد و هزینه بالایی دارد.

این استاد اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی خاطر نشان می‌کند که تعرفه‌ها می‌تواند در دامن زدن به تورم نقش داشته باشند به این معنی که هر چقدر میزان تعرفه‌ها بالا رود، کالای وارد شده در اقتصاد کشور گران‌تر می‌شود اما زمانی که تعرفه‌ها کاهش می‌یابد، واردات ارزان می‌شود اما تولید کننده داخلی ضربه می‌خورد و ضرر می‌کند مانند اکنون که تعرفه‌ها پایین است و تولید کننده‌های داخلی بسیار تحت فشار هستند بنابراین باید قیمت تعرفه یک عدد متعادل و میانگین باشد تا هم کالاهای وارداتی خیلی گران نشود و هم تولید کننده داخلی ورشکست نشود.

دکتر تقوی درخصوص نقش اتاق بازرگانی و صنایع و معادن در کنترل و کاهش تورم می‌گوید: اتاق بازرگانی انجمنی از بازرگانان و تولیدکنندگان است، بنابراین باید بازرگانان را به سمت تولید سوق دهد زیرا گروهی که صنعت را در کشور حرکت دادند، بازرگانان بودند بنابراین اکنون نیز می‌تواند بسیار اثرگذار باشند. اتاق بازرگانی باید تلاش کند تا با مذاکره و مشورت شوک‌های مختلف اقتصادی و سیاسی را که سبب تورم شدید در کشور می‌شوند، کاهش دهد و به سمت بهبود روابط با سایر کشورها حرکت کند. همچنین، باید بر عملکرد صادرکنندگان نظارت کند و کیفیت محصولات صادراتی را کنترل کند یعنی همان بحثی که امروز به نام اخلاق کسب و کار مطرح است و فرهنگ آن را ایجاد کند.

دکتر علی قنبری استاد اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس نیز درخصوص نرخ تورم می‌گوید: در اعلام نرخ تورم دو بحث وجود دارد: یکی آمار بانک مرکزی است که هر سال به عنوان آمار

غیرکارشناسی است و شاخص عمده آن این است که دولت نظارت مجلس و دستگاه‌های نظارتی بر روی آن را کم‌رنگ کرده و این شرایط تمرکززدایی سبب افزایش دولت در بودجه و بی‌انضباطی مالی و پولی شده و در نهایت به سبب استفاده بیش از حد از درآمد نفتی شاهد تورم بسیار بالا در جامعه بودیم. قنبری یادآور می‌شود که واگذاری‌هایی که اکنون تحت عنوان واگذاری به بخش خصوصی انجام می‌شود، در واقع به بخش خصوصی نیست بلکه به بخش عمومی است زیرا سهام بیشتر به شرکت‌های زیر پوشش بانک‌ها و موسسات واگذار می‌شود و این کار نه تنها مشکل اقتصاد را حل نمی‌کند بلکه شرایط را پیچیده‌تر می‌کند. اما اگر به معنای واقعی برای تقویت بخش خصوصی تلاش می‌شد، این بخش اکنون به طور یقین می‌توانست تأثیر قابل توجهی در مهار تورم و ایجاد رقابت و افزایش کارایی داشته باشد.

به عقیده قنبری، کاهش سه صفر از پول ملی نمی‌تواند در کنترل و کاهش تورم نقش داشته باشد زیرا برای کنترل تورم باید نقدینگی کنترل شود، اما اکنون انجام این کار تنها امور داد و ستد را تسهیل کرده و هزینه چاپ اسکناس را کاهش می‌دهد. وی میزان سود بانکی را در حال حاضر بسیار غیرکارشناسی می‌داند و معتقد است: به طور معمول، با کاهش نرخ تورم، نرخ سود بانکی را پایین می‌آورند نه بالعکس زیرا عکس آن، یعنی همین شرایطی که امروز پیش آمده، به اقتصاد و بازار لطمه می‌زند.

به گفته وی، دولت باید دست خود را از اقتصاد و تعیین سود بانکی کوتاه کند و همین که امروز با کاهش دستوری سود بانکی شاهد این هستیم که تورم به بالای ۲۰ درصد رسیده است، نشان دهنده این است که تصمیم‌ها از استدلال و اندیشه اقتصادی قوی برخوردار نیستند.

قنبری تأکید می‌کند. برای کنترل تورم باید مجموعه‌ای از سیاست‌ها در کنار یکدیگر اعمال شود مانند سیاست‌های پولی، جامعه، تثبیت اقتصاد، روابط داخلی و بین‌المللی، بالا بردن سرمایه اجتماعی، نرخ تعرفه‌ها و بسیاری موارد دیگر، باید در کنار یکدیگر اصلاح و اجرا شود تا بتوان نرخ صعودی تورم را کنترل کرد.

این استاد اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس، اتاق بازرگانی و صنایع و معادن را نماینده بخش تعاون کشور می‌داند و معتقد است: در صورتی که بخش تعاون فعال و تقویت شود، می‌تواند به کشور کمک زیادی کند اما متأسفانه اکنون در اقتصاد کشور مساله تعاون خیلی نقش ندارد. باید سهم تعاونی‌ها در اقتصاد کشور افزایش یابد تا مساله تولید و توزیع نیز سامان درستی پیدا کند و در نهایت مقوله تورم قابل کنترل شود.

تعرفه خدمات تبلیغاتی ویژه نامه اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در سال ۱۳۸۷ * با توجه به افزایش چشمگیر تیراژ (شمارگان) نشریه به ۲۰ هزار نسخه و توزیع دقیق و سراسری آن میان شرکت‌ها، اعضای محترم اتاق و مراکز رسمی مربوطه، تعرفه جدید خدمات تبلیغاتی برای سال ۱۳۸۷ بدین شرح اعلام می‌گردد:		
محل چاپ آگهی	نام آگهی (فارسی)	توضیحات
آگهی‌های رنگی:		
صفحه پشت جلد	۱/۷۰۰ میلیون تومان	- فیش واریز وجه نقد به حساب بانکی ۱۰۱۱۰ بانک ملت، شعبه شرکت نفت، خیابان طالقانی، تهران، یا چک هزینه چاپ آگهی در وجه «اتاق بازرگانی و صنایع معادن ایران» هم‌زمان با پذیرش سفارش چاپ آگهی دریافت می‌شود. - هزینه انجام سفارش چاپ آگهی از اشخاص حقوقی و حقیقی خارجی به دلار دریافت می‌شود. - اقامتگاه شرکت / موسسه، تعیین کننده خارجی یا داخلی بودن آن می‌باشد. - هزینه‌های طراحی، عکاسی و فیلم به عهده آگهی دهنده می‌باشد. - برای هر صفحه رپرتاژ آگهی علاوه بر قیمت‌های فوق، هزینه تهیه متن و هزینه طراحی نیز دریافت می‌شود.
صفحه داخل جلد	۱/۲۰۰ میلیون تومان	
صفحه روبروی شناسنامه	یک میلیون تومان	
صفحه اول و صفحه آخر چهار رنگ	۷۰۰ هزار تومان	
صفحه وسط (سمت چپ)	۶۰۰ هزار تومان	
صفحات داخلی (سمت راست)	۵۵۰ هزار تومان	
نیم صفحه	۳۱۰ هزار تومان	
ربع صفحه	۲۱۰ هزار تومان	
نظر به استقبال گسترده از خدمات تبلیغاتی، علاقمندان می‌توانند برای رزرو آگهی با بخش آگهی‌های نشریه تماس حاصل فرمایند.		